

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 94 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. 2018, poz. 2067) oraz art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. 2018, poz. 2096)

zawiadamia się

strony postępowania, że Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, po rozpatrzeniu odwołania jednej ze stron, decyzją z 4.12.2018 r., znak: DOZ-OAiK.650.62.2018.ML, utrzymał w mocy decyzję nr 1531/2017 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 29.11.2017 r., znak: WD.4164-1/1/10, umarzającą postępowanie prowadzone z urzędu w sprawie wpisania do rejestru zabytków układu urbanistycznego miasta Otwocka, powstałego w latach 1877-1939, ukształtowanego w obrębie czterech zasadniczych obszarów (nazwy zwyczajowe): Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śródborów.

Treść ww. decyzji dostępna jest dla stron postępowania, po uprzednim umówieniu spotkania, w siedzibie Departamentu Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy ul. Ksawerów 13 w Warszawie (tel. 22 21-21-102), w siedzibie Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przy ul. Nowy Świat 18/20 w Warszawie (tel. 22 44-30-405) oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędzie Miasta Otwocka (tel. 22 779-20-01) - **w godzinach przyjęć interesantów.**

Publiczne obwieszczenie w sprawie nastąpiło w dniu 12.12.2018 r. na stronie BIP Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zgodnie z art. 49 k.p.a., doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.



MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO



Warszawa, 2018-12-04

DOZ-OAiK.650.62.2018.ML

Decyzja

Po rozpatrzeniu odwołania pana Piotra Rudzkiego z 12.12.2017 r. od decyzji nr 1531/2017 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 29.11.2017 r., o znaku: WD.4164-1/1/10, umarzającą postępowanie prowadzone z urzędu w sprawie wpisania do rejestru zabytków układu urbanistycznego miasta Otwocka, powstałego w latach 1877-1939, ukształtowanego w obrębie czterech zasadniczych obszarów (nazwy zwyczajowe): Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śródborów – art. 89 pkt 1, art. 93 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. 2017 r., poz. 2187) oraz art. 17 pkt 2, art. 127 § 2, art. 138 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. 2017, poz. 1257)

orzekam:

- **utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

Jak wynika z akt sprawy, Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków pismem z 11.01.2010 r. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków historycznego układu urbanistycznego miasta Otwocka (dzielnice: Świder, Śródmieście, Śródborów, Soplicowo), którego granice i zakres ochrony zostały określone w załącznikach do ww. pisma. Następnie decyzją nr 1023/2010 z 28.09.2010 r. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, wpisał do rejestru zabytków układ urbanistyczny miasta Otwock, powstały w latach 1877-1939, ukształtowany w obrębie czterech zasadniczych obszarów (nazwy zwyczajowe): Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śródborów, w granicach oznaczonych na załączniku graficznym do tej decyzji. W wyniku rozpatrzenia szeregu odwołań, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego decyzją z 5.05.2011 r. uchylił decyzję nr 1023/2010 z 28.09.2010 r. w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Minister wskazał, że historyczne granice miasta Otwock w rzeczywistości są znacznie szersze niż granice wskazane w piśmie z 11.01.2010 r. wszczynającym postępowanie w ww. sprawie, natomiast wyodrębnione przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków cztery obszary, tj. Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śródborów stanowią jedynie jego część. Ponadto obszary te, w granicach wyznaczonych przez organ pierwszej instancji, nie tworzą jednolitego układu urbanistycznego miasta Otwock, ponieważ każdy z nich reprezentuje odmienny sposób parcelacji i kształtowania zabudowy. Biorąc powyższe pod uwagę, Minister wyraził wątpliwość, czy wskazane w orzeczeniu cztery obszary zabudowy istotnie tworzą wskazany w orzeczeniu zaskarżonej decyzji spójny układ urbanistyczny miasta Otwocka, powstały w 1877 – 1939 r., ponieważ wyróżniono je na podstawie niejasnych kryteriów. Jednocześnie zalecił dokonanie ponownej analizy walorów urbanistycznych

poszczególnych obszarów oraz rozważenie wpisania ich do rejestru zabytków odrębnymi decyzjami administracyjnymi.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków, stosując się do zaleceń Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ponownie rozpatrzył sprawę i decyzją nr 1531/2017 z 29.11.2017 r. umorzył postępowanie administracyjne prowadzone z urzędu w sprawie wpisania do rejestru zabytków układu urbanistycznego miasta Otwocka, powstałego 1877-1939, ukształtowanego w obrębie czterech zasadniczych obszarów: Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śróborów. Organ konserwatorski ustalił, że obszar wobec, którego wszczął postępowanie administracyjne w 2010 r. nie odpowiada ustawowej definicji historycznego układu urbanistycznego, a w przypadku Otwocka „istnieje kilka zachowanych i historycznych obszarów – dzielnic – stanowiących samoistne układy urbanistyczne, zróżnicowane pod względem charakteru zabudowy, podziałów parcelacyjnych i czasu powstania”. A zatem w przedmiotowej sprawie zachodzi przesłanka bezprzedmiotowości, upoważniająca organ konserwatorski do umorzenia ww. postępowania prowadzonego z urzędu. Decyzję otrzymała Gmina Miasta Otwock oraz Starosta Powiatu Otwockiego. Pozostałym stronom postępowania została ona doręczona w drodze obwieszczenia.

Od decyzji tej, pismem z 12.12.2017 r. odwołał się pan Piotr Rudzki (właściciel jednej z nieruchomości położonej w granicach obszaru objętego postępowaniem). Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości o przeprowadzenie pełnego postępowania dowodowego, ponieważ w jego ocenie stwierdzenie, że postępowanie stało się bezprzedmiotowe „jest oczywistą nieprawdą”. Jednocześnie zarzucił Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków naruszenie przepisu art. 8 i 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku ze zbyt lakonicznym uzasadnieniem zaskarżonej decyzji, a także jak wskazuje Skarżący: zaniechaniem wszechstronnej analizy okoliczności sprawy, przeprowadzenia oględzin nieruchomości przy ul. Słonecznej 12 w Otwocku i nieruchomości sąsiednich oraz brakiem sporządzenia opinii specjalistycznej w tej sprawie.

W toku postępowania odwoławczego, organ drugiej instancji zważył co następuje.

Zaskarżona decyzja nr 1531/2017 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 29.11.2017 r., została wydana na podstawie przepisu art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, wedle którego, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości lub części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

Przedmiotowa decyzja została wydana przez organ pierwszej instancji po ponownej analizie sprawy wszczętej z urzędu w odniesieniu do czterech obszarów (części dzielnic) Otwocka, które określono jako historyczny układ urbanistyczny miasta Otwocka. Podzielając ocenę Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wyrażoną w decyzji nr 1531/2017 z 29.11.2017 r., Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego uznał, że sposób rozstrzygnięcia sprawy uwzględnia zalecenia Ministra zawarte w uzasadnieniu decyzji z 5.05.2011 r.

Cztery obszary (nazwy zwyczajowe): Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śróborów, których granice zostały wyznaczone w piśmie z 11.01.2010 r. wszczynającym omawiane postępowanie administracyjne, stanowią autonomiczne układy przestrzenne. Są to obszary o odmiennej historii, kształtowaniu podziałów własnościowych i funkcjonalnych oraz typologii zabudowy. Pomędzy tymi obszarami nie ma czytelnych, celowych powiązań przestrzennych, obrazujących ich wzajemne relacje. Na potrzeby omawianego postępowania

zostały wyodrębnione z granic miasta Otwocka i połączone w jedną strukturę bez spełnienia wyraźnych i jasnych kryteriów. Ustalono przy tym, że obszar Świdra Zachodniego, zdeterminowany jest uwarunkowaniami krajobrazowymi, wpisanymi w bieg rzeki Świder i charakteryzuje się luźną zabudową o swobodnej lokalizacji, na nieznormalizowanych parcelach, a przebieg ulic w tym rejonie nie podlega żadnej przemyślanej kompozycji. Obszar Śródmieścia charakteryzuje się nieregularną siatką ulic, a o kształtowaniu zabudowy przesądza specyfika danego kwartału - od mocno zagęszczonej zabudowy mieszkalnej i użyteczności publicznej wzdłuż linii kolejowej powstałej w rozdrobnionej parcelacji, po luźną zabudowę mieszkalaną sytuowaną na dużych zalesionych działkach. Natomiast Soplicowo stanowi pełną koncepcję przestrzenną miasta-ogrodu, jako kolonii urzędniczej, gdzie czytelny jest promienisty układ ulic, odchodzących od osi ulicy położonej w centrum tego osiedla. Układ ten zachował w znacznym stopniu pierwotną parcelację o znormalizowanej powierzchni działek i charakteryzuje się silnym udziałem zieleni leśnej. Jednocześnie Śródborów, w zamierzeniu realizującym koncepcję miasta-ogrodu (w odmianie miasta-parku leśnego), wykorzystuje naturalne zalesienie i charakteryzuje się systematyczną siatką ulic i dróg oraz luźną zabudową na dużych działkach przy znacznym udziale terenów zielonych. Oznacza to, że obszary te nie tworzą spójnego historycznego układu urbanistycznego Otwocka, miasta o znacznie większym obszarze, więc zabytek wobec, którego zostało wszczęte postępowanie nie istnieje.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z bezprzedmiotowością wynikającą z przesłanek przedmiotowych, ponieważ organy administracji publicznej stwierdziły brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego załatwienia sprawy, wynikających z braku jednego z konstytutywnych elementów sprawy administracyjnej tj. przedmiotu postępowania. Dodać należy, że przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed jego wszczęciem, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, może również powstać w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem. Skutki umorzenia postępowania, polegają na tym, że toczącego się postępowania nie prowadzi się dalej i kończy się bez osiągnięcia celu, dla którego postępowanie zostało wszczęte. W świetle powyższego odnosząc się do wniosków dowodowych Skarżącego, trzeba więc wskazać, że nie jest możliwe prowadzenie postępowania dowodowego w celu ustalenia wartości zabytkowych obiektu nieistniejącego.

Reasumując, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego uznał działanie Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w tej sprawie za uzasadnione i racjonalne, a tym samym utrzymał w mocy jego decyzję nr 1531/2017 z 29.11.2017 r., umarzającą postępowanie prowadzone z urzędu w sprawie wpisania do rejestru zabytków układu urbanistycznego miasta Otwocka, powstałego w latach 1877-1939, ukształtowanego w obrębie czterech zasadniczych obszarów (nazwy zwyczajowe): Świder Zachodni, Śródmieście, Soplicowo, Śródborów. Przedmiotowe obszary zostały natomiast ujęte przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wojewódzkiej ewidencji zabytków, co umożliwi temu organowi przeciwdziałanie zjawiskom niszczącym tkankę urbanistyczną ww. dzielnic otwocka. Dodać należy, że zgodnie z informacją przekazaną pismem z 24.10.2018 r., Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków prowadzi obecnie postępowanie przygotowawcze w sprawie objęcia ochroną konserwatorską m.in. obszaru Śródborowa oraz obszaru Soplicowa.

W tym stanie rzeczy należało orzec, jak w rozstrzygnięciu.

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku postępowania.

Strona, która uważałaby, że decyzja ta narusza prawo, może – zgodnie z przepisem art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (j.t. Dz. U. 2017 poz. 1369) – wnieść na tę decyzję skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa).

Wpis sądowy od skargi wynosi 200 zł. Stronie, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania, może być przyznane prawo pomocy. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych w całości lub w części oraz ustanowienie adwokata albo radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek o przyznanie prawa pomocy wolny jest od opłat sądowych.

Z up. Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
Podsekretarz Stanu
Generalny Konserwator Zabytków


dr hab. prof. IH PAN Magdalena Gawin

Otrzymują:

1. Gmina Miasta Otwock (doręczenie na adres ESP: /51vy6cvw4m/SkrytkaESP)
2. Starosta Powiatu Otwockiego (doręczenie na adres ESP: /ta4ou944kk/SkrytkaESP)
3. Piotr Rudzki (adres w aktach sprawy)
4. Pozostałe strony postępowania na podstawie art. 94 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zw. z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego – w drodze obwieszczenia: BIP MKiDN, BIP Gmina Otwock, tablica ogłoszeń Urzędu Gminy Otwock
5. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków
6. a/a DOZ
7. a/a